Samppa Koskela/pg

26.10.2016

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
Eduskunta
TyV@eduskunta.fi

Asiantuntijakuuleminen/kirjallinen lausunto to 27.10.2016 klo 12.15

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 210/2016 vp)

Hallituksen esityksellä pyritään nopeuttamaan työn vastaanottamista ja lyhentämään työttömyysjaksoja tiukentamalla työttömien velvollisuutta hakea työtä ja osallistua aktiivitoimenpiteisiin. Hallituksen esityksessä työn vastaanottovelvollisuutta tiukennettaisiin:

- luopumalla työstä kieltäytymistä koskevasta tulo- ja kuluvertailusta kokoaikatyön osalta ammattitaitosuojan jälkeen
- edellyttämällä oman auton käyttöä työmatkoihin myös työssäkäyntialueen ulkopuolella
- pidentämällä korvauksetonta määräaikaa 90 päivään tilanteissa, joissa henkilö kieltäytyy työstä, johon hänet on valittu

Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että työnhakijalle voitaisiin jatkossa asettaa korvaukseton määräaika hänen kieltäytyessään palvelusta, vaikka kyseisestä palvelusta ei olisi sovittu työllistymissuunnitelmassa.

STTK ei kannata ehdotettuja muutoksia, joilla tiukennetaan velvollisuutta ottaa työtä vastaan ja osallistua aktiivitoimenpiteisiin. Työn vastaanottovelvoitteen tiukennukset ja sanktioiden lisääminen eivät ole tarkoituksenmukainen ja oikea tapa lyhentää työttömyysjaksoja tai parantaa työllisyyttä. Työnhakijoille on jo nykyisin asetettu tiukat vaatimukset työn vastaanottamiseen.

STTK ei kannata esityksessä ehdotettua muutosta, jonka mukaan työnhakijalla olisi ammattitaitosuojan päätyttyä velvollisuus ottaa vastaan myös sellaista kokoaikatyötä, josta maksettava palkka työn vastaanottamisesta aiheutuneiden kustannusten jälkeen on pienempi kuin hänelle maksettava työttömyysetuus.

Samppa Koskela/pg

26.10.2016

Muutos ei lisää työnteon kannustavuutta, työpaikkojen määrää tai työttömien ja heidän perheidensä toimeentuloa. Mikäli muutos kuitenkin tehdään, olisi vastaanottovelvollisuuden tiukennus syytä rajata koskemaan vain niitä kokoaikatöitä, jotka selkeästi turvaavat kaikille työnhakijoille tarpeeksi vahvan ja pysyväluonteisen toimeentulon.

Hallituksen esityksessä laajennetaan velvollisuutta käyttää omaa autoa työmatkoihin myös työssäkäyntialueen ulkopuolella. STTK ei kannata tätä muutosta, koska muutos ei olisi työnhakijoiden kannalta tasapuolinen. Mikäli työttömiä kuitenkin velvoitetaan oman auton käyttöön työn vastaan-ottamiseksi, työmatkakulujen vähentämisessä verotuksessa tulisi vastaavasti sallia kulujen vähentäminen oman auton käytön mukaan.

Esityksessä ehdotetaan, että työnhakijalle voitaisiin jatkossa asettaa korvaukseton määräaika hänen kieltäytyessään palvelusta, vaikka palvelusta ei olisi sovittu hänen kanssaan työllistymissuunnitelmassa. STTK ei pidä perusteltuna, että TE-toimisto voisi määrätä työnhakijan osallistumaan palveluun kuulematta häntä asiassa. TE-toimistojen olisi syytä sopia palveluista työnhakijoiden kanssa. On tärkeää, että työnhakijalle tarjottaisiin ensisijaisesti juuri niitä työvoimapalveluita, jotka parhaiten parantavat hänen työllistymismahdollisuuksiaan.

Tiukennusten lisäksi esityksessä ehdotetaan, että työstä kieltäytymisestä seuraava korvaukseton määräaika alkaisi vasta 30 päivän kuluttua kieltäytymisestä. Tätä muutosta STTK pitää myönteisenä ja perusteltuna.

Hallituksen esityksellä pyritään korostamaan lähinnä työttömyysturvan vastikkeellisuutta ja velvollisuutta ottaa työtä vastaan. STTK katsoo, että työvoimahallinnon resursseja olisi syytä suunnata työttömyysturvan seuraamusjärjestelmän kasvattamisen sijaan TE-toimiston palveluihin ja työnvälitykseen. STTK:n mielestä sanktioiden ja velvoitteiden sijaan olisi lisättävä erilaisten kannusteiden käyttöä työllistymisen tukemiseksi. Myös työnhakijoiden työmatkakuluihin olisi kiinnitettävä huomiota. Työllisyyden parantamiseksi olisi tärkeää panostaa nykyistä enemmän aktiiviseen työvoimapolitiikkaan.

Lisätietoja:

Samppa Koskela
lakimies (eläke- ja sosiaaliturva-asiat)
samppa.koskela@sttk.fi